

Deze reactie beperkt zich enkel tot standaard 3

Standaard 3.1

In hoeverre komt deze standaard overeen met het **“Voorstel van wet tot wijziging van onder meer de Wet educatie en beroepsonderwijs inzake aanscherping van de eisen met betrekking tot examencommissies in het middelbaar beroepsonderwijs”**

Als uitgangspunt neem ik het voorstel zoals gepubliceerd op 14 juli 2015 bij de internetconsultatie.

In de toelichting op de wetswijziging is aangegeven dat: “Momenteel staan taken en bevoegdheden van de examencommissie verspreid aangegeven in de WEB, het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB en de Regeling standaarden examenkwaliteit mbo 2012. Door deze taken en bevoegdheden op te nemen in de WEB en te verduidelijken, staan alle taken en bevoegdheden bij elkaar en krijgen instellingen en examencommissies een goed beeld van de taken en verantwoordelijkheden van de examencommissie.”

In dat licht hoort het waarderingskader aan te sluiten bij de in de WEB beschreven taken van de examencommissie. Het waarderingskader geldt in deze niet als een algemene maatregel van bestuur.

Het is aan te bevelen in deze 1 op 1 aan te sluiten bij de tekst uit het wijzigingsvoorstel WEB betreffende artikel 7.4.7a. Taken en bevoegdheden examencommissie.

1. De examencommissie stelt op onafhankelijke en deskundige wijze vast of studenten op juiste gronden vrijstellingen krijgen en certificaten en/of het diploma ontvangen. (lid 1d en 1e)
2. De examencommissie vergewist zich met gepaste grondigheid van de volledigheid van het examendossier. (niet belegd)
3. De examencommissie bewaakt de kwaliteit van het exameninstrumentarium (lid 1e) en het examinering (lid 1a)- en diplomeringsproces. (lid 1d)
4. De examencommissie waarborgt in alle fases de deskundigheid van de bij de examinering betrokken personen. (niet belegd)
5. Zij monitort en analyseert de afname en beoordeling en ziet zo nodig toe op de realisatie van verbetermaatregelen.
6. De instelling betreft de bevindingen van de examencommissie(s) hierover in haar verantwoording over de kwaliteit van het examenproces en de examinering in een openbaar, jaarlijks verslag dat tevens (voor wat betreft de hoofdpunten) wordt opgenomen in het jaarverslag. (anders belegd)

Laten we de bevoegdheden die niet of anders belegd zijn onder de loep nemen:

2. Je kunt dit als een gedeeltelijke verduidelijking laten vallen onder lid 1d. Echter als dit als zodanig is bedoeld, blijft de term “gepaste grondigheid”, die overigens in het toezichtkader ook al gebruikelijk was, mistig. Wat is gepaste grondigheid? Hier wordt te veel ruimte gelaten voor interpretatieverschillen. Voor mij is gepaste grondigheid: “Het toepassen van een steekproefsystematiek die vanuit statistisch denken is onderbouwd, rekening houdend met het te lopen risico en met in verleden gerealiseerde kwaliteit”. Maar hoe vult de inspecteur dit in die het ROC bezoekt? Welke richtlijnen krijgen de inspecteurs mee?
4. Hier gaat het waarderingskader verder dan de bedoeling van de wetgever met lid 3. Het probleem ligt opgesloten in het begrip waarborgen. Deze

term overschrijdt de grens naar het taakgebied van het managen van de examinering. De examencommissie kan op geen enkele wijze aansprakelijk worden gesteld voor de deskundigheid van de betrokkenen bij de examinering. De examencommissie kan wel een onderzoek doen naar de deskundigheid van de betrokkenen en daarover rapporteren aan het management. Je mag in deze de vraag stellen of een examencommissie de bevoegdheid heeft een medewerker een rol binnen de examinering te ontzeggen. Hier spelen rechtspositionele aspecten een rol.

5. Het toezien op de realisatie van verbetermaatregelen is eveneens een bevoegdheid die verder gaat dan enkel het borgen van de kwaliteit. De examencommissie stelt geen verbetermaatregelen op, behoudens voor haar eigen functioneren. Zij kan enkel middels het monitoren van de examinering constateren of verbetermaatregelen het vereiste effect hebben en daarover rapporteren. Het management zal moeten acteren t.a.v. de verbetermaatregelen.
6. In de wet staat in lid 6 dat de examencommissie een jaarverslag opstelt over de door haar uitgevoerde werkzaamheden. Op grond waarvan het management kan acteren om de kwaliteit verder te verbeteren. De instelling zal elementen uit het jaarverslag van de examencommissie(s) gebruiken voor haar verslaglegging.

De beschrijvingen van de standaarden zijn overzichtelijker en bieden de instelling/examencommissie de ruimte om haar eigen keuzes te maken. Daarin schuilt direct het gevaar dat, zoals eerder aangegeven, interpretatieverschillen leiden tot een ander oordeel over de kwaliteit. Wanneer hierin de ruimte wordt geboden om met elkaar deze interpretatieverschillen af te tasten om zo op termijn in een gezamenlijk traject de kwaliteit van zowel de examinering als die van de werkwijze van de examencommissie op een hoger peil te brengen, biedt dat perspectief voor de toekomst. Worden de interpretatieverschillen daarentegen gebruikt in een proces waarin de instelling/examencommissie wordt afgerekend op door haar gemaakte keuzes, dan zetten we helaas een aantal stappen terug.

Frank Ruyten
ROC Leeuwenborgh